

amsterdam economic board

Aan de slag met circulair inkopen en aanbesteden

29-5-2017

De Amsterdam Economic Board heeft de transitie naar een circulaire economie benoemd als één van de vijf Uitdagingen voor de Metropoolregio Amsterdam. Deze transitie houdt in dat producten en materialen zo hoogwaardig mogelijk teruggebracht worden in de kringloop. Doel hiervan is om de voorzieningszekerheid van grondstoffen (energie, water en grondstoffen) veilig te stellen, werkgelegenheid en duurzame economische groei te bevorderen, innovatie en R&D te stimuleren en milieuvervuiling te voorkomen.

Een belangrijke stimulans om bovenstaande ambitie te realiseren is circulair inkopen en aanbesteden

Om circulair inkopen te bevorderen binnen de Metropoolregio Amsterdam is een Community of Practice opgezet, waaraan zeven gemeenten, de provincie Noord-Holland, de Regio Gooi & Vechtstreek, de UvA/ HvA en Schiphol hebben deelgenomen. Er zijn zes bijeenkomsten georganiseerd in de periode december 2016- juni 2017. De community is inmiddels een netwerk van inkopers die elkaar kennen en weten waar ieders prioriteit ligt. Deze community zal in 2017/2018 periodiek bij elkaar komen om de acties op te volgen en onderling ervaringen en kennis te blijven delen.

De belangrijkste resultaten van deze Community of Practice Circulair inkopen en aanbesteden zijn:

1. Circulair inkopen past binnen de bredere strategie van duurzaam inkopen. De nadruk ligt daarbij op circulair ontwerpen, productthergebruik en hoogwaardige recycling van grondstofstromen.
2. Inmiddels is er landelijk en ook binnen de Community of Practice Metropoolregio Amsterdam voldoende kennis en ervaring uitgewisseld om aan de slag te gaan.
3. Het manifest MVI omvat veel thema's en een verzameling van verschillende begrippen. Het is nodig om het eenvoudig te houden hoe MVO en Circulaire Economie zich tot elkaar verhouden. Circulaire Economie dekt alle milieuthema's integraal en representeert zodoende de breedte van de milieuthema's binnen MVO. Circulaire Economie dient de andere aspecten (sociaal en economisch) mee te nemen in de te maken keuzes. Daarom kunnen we MVO beschouwen als de brede paraplu waaronder Circulaire Economie valt.
4. Afsproken is om gezamenlijk vijf inkoop- en aanbestedingstrajecten voor te bereiden in 2017 en uiterlijk begin januari 2018 deze trajecten ten uitvoer te brengen. Er is een onderlinge taakverdeling afsproken wie welk traject voorbereidt.
5. De vijf inkoop- en aanbestedingstrajecten zijn geselecteerd op basis van de prioriteiten die de deelnemers zelf naar voren hebben gebracht, te weten: 1. Bouwen en slopen; 2. Kantoormeubilair; 3. Speelmeubilair in de buitenruimte; 4. Bewegwijzering; 5. ICT. Als KPI is geformuleerd dat elke organisatie voor eind 2018 twee tot drie van de vijf geselecteerde inkoop- en aanbestedingstrajecten circulair heeft aanbesteed, de haalbaarheid daarvan is afhankelijk van recente en aankomende trajecten.
6. Gekozen is voor innovatiegericht inkopen en aanbesteden. Daarmee stimuleert de organisatie de markt om innovatieve, duurzame oplossingen te ontwikkelen en te leveren. De essentie van innovatiegericht inkopen is de dialoog met de markt. Deze dialoog start ver voor het aanbestedingstraject, bij voorkeur door

amsterdam economic board

budgethouder én inkoper gezamenlijk.

7. Om startups/nieuwkomers in de markt een kans te bieden in het kader van circulair inkopen en – aanbesteden, committeren deelnemers zich tot het betrekken van startups bij hun inkooptrajecten. Dit kan zijn bij marktconsultaties en/ of door het geven van ruimte in de samenwerking met hoofdaanemers. Hiervoor organiseert de Amsterdam Economic Board in het najaar van 2017 een bijeenkomst waar circulaire startups zich kunnen presenteren.
8. Om circulair inkopen en aanbesteden te verankeren binnen de eigen organisatie is een stappenplan opgesteld, bestaande uit de volgende vijf stappen:
 - Het formuleren van een visie en missie t.a.v. circulair inkopen;
 - Het ontwikkelen van een strategie voor de korte en langere termijn en op grond daarvan het opstellen van een actieplan en KPI's;
 - Het borgen van de voortgang via verankering van circulair inkopen in de bestaande systemen en procedures;
 - Het monitoren van de voortgang;
 - Het intern en extern communiceren over de aanpak en behaalde resultaten
9. Naast de procedurele inbedding van circulair inkoopbeleid binnen de organisatie, staat of valt dit beleid met draagvlak binnen de organisatie. Binnen de organisatie dient het belang van het thema te worden onderschreven en de betekenis ervan voor de organisatie te worden begrepen. Wat zijn de mogelijkheden om dit draagvlak te vergroten. Tien tips:
 1. Sluit aan bij de cultuur en wijze van werken en communiceren van de eigen organisatie. Werk met de genade mee.
 2. Start het proces met die procedurele activiteiten (zie stappenplan hierboven) die passend binnen de cultuur het beste als eerste opgepakt kunnen worden. En zorg ervoor dat uiteindelijk alle stappen worden gezet.
 3. Start het implementatieproces op pragmatische wijze en stel prioriteiten.
 4. Begin met de aanpak van circulair inkoopbeleid daar waar binnen de organisatie reeds energie op het thema is en waar men aan de hand van voorbeelden het belang ervan zichtbaar kan maken. Selecteer bij voorkeur positieve voorbeelden die mensen aanspreken en baten opleveren.
 5. Zorg ervoor dat er een koppeling gemaakt wordt tussen beleid en uitvoering met de betrokken afdelingen. Zoek als eerste verbinding met de afdelingen die enthousiast zijn om mee te werken en zorg voor commitment van de directie/management/B&W.
 6. Maak andere personen binnen de organisatie die medetrekker willen zijn van circulair inkoopbeleid, een co-champion. Zoek naar mogelijkheden om deze medewerkers/afdelingen die positief meewerken in welke vorm dan ook te belonen.
 7. Betrek in het geval van overheidsorganisaties de gemeenteraad of provinciale staten op een vroegtijdig maar geschikt moment. Er moet een positief verhaal te vertellen zijn.
 8. Draag op transparante wijze de resultaten intern en extern uit, bij voorkeur via de champions in de organisatie (bijvoorbeeld een wethouder of andere voormannen/-vrouwen).
 9. Laat via marktconsultaties of andere manieren de markt weten, dat je organisatie geïnteresseerd is in circulair inkopen.
 10. Zoek verbinding en eventueel samenwerking met andere organisaties die circulair inkopen prioriteit willen geven.

amsterdam economic board

10. Om bovenstaande te kunnen realiseren is commitment van het management/bestuur van elke organisatie nodig.